

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

БЕРЕЖІТЬСЯ СКАЗУ

Сказ (водобоязнь, гідрофобія)— гостре інфекційне захворювання людини і теплокровних тварин, яке виявляється в ураженні центральної нервової системи. Збудником сказу є фільтрівний вірус.

Сказ зараховано до особливо небезпечних хвороб.

Зараження людини сказом відбувається в основному через укуси хворою твариною чи внаслідок попадання її слини на свіжі поранення, подряпини шкіри або слизових оболонок. Інфікування людини сказом відбувається здебільшого від диких хижих (**вовки, лисиці—41,4%**) чи домашніх тварин (**коти—21,8%, собаки—15,3%**), а також сільсько-господарських тварин (**20,2%**).

Інкубаційний період сказу триває досить довго —у середньому 1—3 місяці (хоча може тривати й до року), і перші ознаки хвороби виникають пізно, коли у мозку вже відбулися руйнівні процеси (набряк, крововилив, деградація нервових клітин), що робить лікування практично неможливим (зафіксовано лише три науково підтверджені випадки одужання після прояву симптомів).

Хвороба має три періоди:

- **Продромальний (період провісників)**

Триває 1-3 дні. Супроводжується підвищенням температури до 37,2-37,3°C, пригніченим станом, поганим сном, безсонням, занепокоєнням хворого. Біль у місці укусу відчувається, навіть якщо рана зарубцювалась.

- **Стадія порушення**

Триває від 4 до 7 днів. Виражається в різко підвищеній чутливості до найменших подразнень органів чуття: яскраве світло, різні звуки, шум викликають судоми м'язів кінцівок. Хворі стають агресивними, буйними, з'являються галюцинації, марення, відчуття страху.

- **Стадія паралічів**

Настає параліч очних м'язів, нижніх кінцівок. Важкі паралітичні розлади дихання викликають смерть. Загальна тривалість хвороби 5-8 днів, зрідка 10-12 днів.

Головною ознакою захворювання диких тварин є зміна поведінки, насамперед, втрата відчуття страху. Звірі втрачають обережність і вдень з'являються у населених пунктах, нападають на людей і тварин. З метою попередження сказу ветеринарною службою ведеться боротьба зі сказом серед собак, знищення бродячих тварин, профілактична вакцинація свійських тварин. Боротьбу зі сказом ведуть так звані **пастерівські** станції та пункти.

Запам'ятайте, що поява диких тварин у населених пунктах, а особливо вдень – одна з характерних ознак захворювання їх на сказ.

Щорічно в Україні реєструється понад 100 тисяч осіб, що звернулись у медичні заклади з приводу укусів тваринами, з яких 60% отримують направлення за показниками підозри інфікування сказом.

Найнебезпечніші укуси інфікованої тварини в голову, шию, кисті та пальці рук. При несвоєчасно проведених щепленнях, які здійснюються після укусу інфікованої тварини, хвороба закінчується смертю.

Запам'ятайте: вірус сказу виділяється із слиною тварин за 10 днів до появи у них зовнішніх ознак захворювання. Тому можна заразитися і від нібито зовсім здорової тварини.

Якщо вас вкусила або облинила підозріла тварина:

- негайно промити мильною водою місце укусу чи облинення;
- навколо рани змастити йодом;
- якщо рана кровоточить, але кровотеча не загрожує життю, не слід відразу зупиняти її, бо з нею частково усувається збудник сказу;
- ні в якому разі не можна відсмоктувати кров із рани, бо збудник сказу може потрапити в організм через слизову рота;
- за можливістю якнайшвидше звернутись в найближчу медичну установу за допомогою;
- тварину ізолювати і спостерігати за нею протягом 10 днів;
- постраждалому від укусу тварини проводиться повний курс щеплень (**6 уколів**) антирабічною вакциною, яка попереджує захворювання і врятовує життя;
- облинений одяг забороняється замивати після укусу. Його необхідно обережно зняти, провітрити, висушити на вулиці і випрасувати гарячою праскою або прокип'ятити;
- протягом 6 місяців не можна вживати алкогольні напої.

Пам'ятайте, що сказ – хвороба невиліковна! Уважність та обережність у поводженні з тваринами, а особливо дикими та незнайомими, повинно бути головним правилом для людини.